

Amargarren alegiña

Bein baten «Larrabi»ko etxandera maratzak, bere seme gastienari, arto-zorro bat bizkarreratubaz, esan eutson:

—Ue errotara maite; ue jauzi baten, eta ekarri egistak arin zorro oneri yagokon uruna, taloak egiteko, esku artian ontxe bertan biar yaut-eta.

—Ene, au da zorroa! (esan eban mutillak—. Zama au niretzat aztu-negija dala esango neuke... Arri kozkorrezkua balitzok be...! Zorro-au, bidian noyala edo, jausiko balitzakit...! Zelañ arrano barriro bizkareratuko neuke...?

Ene, au da au...!

—Ez adi egon orren bildurrez; zorro ori orren aztuna be eztok-eta. Olakorik jazoko balitzakik barriz, besterik ezian, biar bada, «amargarren alegiñak» edo, eure zorro ori leporatuko leuskik-eta.

—Amargarren alegiñak?... Nor da gero «amargarren alegiña»...?

—«Amargarren alegiña», ik egundo ezagutu eztoan begiko ezaguna dok. Ue aguro errotara bi? ta biar bada begiko ezezagun ori, antxe bidian ezagututeko zorijona ixango dok. Ue, ue aguro maite...

Ta gure mutilla, amaren esana egitiarren, beste barik, errotarako bidian jarri zan. Eta bide zati bat igarorikoan, zugatz-erpiñian txirulika

iñarduban txori abeslarijari adi geratu zan, umearoko abesti polita abo-barruz esaten ebala:

Txori kardantxillo
nun dozak umiak...?
datorren urterako
azi egistazak.
Oi, txorikumak kolkoan
oi, txorikumak giligilikan.
Arek kantauko yuek
txiruliruli-txiruliruli,
arek esango yuek
noz dan udabarri.
Oi, txorikumak kolkoan
oi, txorikumak giligilikan.

Atan-orretan, mendija bera, bei gorri bat, erri bei bat ikotika agertu zan; ta gure mutilla «ene gure auzoko bei okerra!» esanaz, adarkaen baten bildurrez, zorroa lepoan ebala arinka asi zan .eta alan joyala, bide ertzeko «zer» batian larrapast-eginda ankaz-gora jausi zan.

Eta zutundu zanian, jarri zanian, arto-zorroari ikututxu bat be egin barik, bide ondoko landan, bedartzan, patxaraz-patxaraz jarri zan, andik uo-zipein «alegiñari» didarrez deika ekiteko.

—«Amargarren alegiña» ator ona, esaten eban. «Alegiña», ator zama au neuri bizkarreratutera, bakarrian neuk ezin yuat jaso-ta. «Alegiña» ator arin-arin! Gure amak uzte dauanez morrosko indartzuren bat-edo az-eta.

Alan deika, didar baten, ordu luzietan egon zan; nunbaitetik «zego-zer» agertuko zalakoan joranez ekin eban. Gixajuak uzte ebanez mendija bera morrosko bat edo beste agertuko ziran. Baña bai zera! Olakorik arean be etzan jazo. Txorijak, ardiak, auntzak, beyak eta beorak baño besterik ezeban an ikusi gixajo andiak. Eta ordubak-ordu, eguzkija ostentzen eta eguna illuntzen be ikusi eban... Zer egin? Esturaldi aretan sutundu ta jagi zan; eta arto-zorroari or ikutu ta emen ikutu asi zan...: alako baten, soñian eban indar gustija ipiñita, zorro a arri-mokil baten ganera jaso eban; eta gero, andik bizkarreratu ta errotara juan zan.

Errotara-osteria eginda etxeratu zanian, amak, ikaraz-esan eutson:

—A ...mutil! Baator orratik! Errotara-osteran egun gustija igaroteko, zer jazo yak...? Olakorik! Eguno!

—Zer jazo yatan? —erantzun eutson—. Eta jazorikuaren barri au ta au, ta ori ta ori, zertzelada gustijakaz emon eutson, urrengo au ganeratuten eutsola: —Zuk aitaturiko morrozkuak, barriz, lozorruan-edo egon biar ixan dau; nik egin dautsadan beste didar eta zarata eginda, iñondik be ez agertzeko illik edo lo egon biar da-ta...

—Eta zorro ori zelan jaso dok gero?

—Neure didarretara iñortxo be etorri ezalako, neuk jaso biarra ixan dot. Putz eta putz, soñian dodan indar gustija ipiñita, lenengo, arri mokil baten ganera nekez baten jaso dot, eta gero andik beingo baten leporatu.

Ori entzunik, amak, barreka-barreka esan eutson.

—A, kokolotzarra! «Amargarren alegiña» jaso due ba-ta... norbere indar gustija ta egin-gura osua, orixe dok benetako «amargarren alegiña»... Jaungoikuak emoniko ala, erdizka barik, osuan erabilitia... Oi, gauza onak egiteko geure aldetik dagoan gusti-gustija ipiñiko ba-geunkek, zelako onurak eta mesediak lortuko geunkezak! Jaunak osuan onetsiko gindukez...

Itaunak.—Zer da «amargarren alegiña»? Larrabi'ko mutikoa esauekoa ete zan? Zergaitik izan bear gayakez esaneakoak gurasoai? Zer jaso yakon mutikoari abestuten iñarduala? Zelan jaso eban zorroa bizkarrera?

Mañariko

Enbeita'tar B. ta Atxerre, Zeanuriko tabernan aratoztietan

Atxerre'k

Arro samartxo agertu jaku
Enbeita gure errira;
Maskara pizkat jantzirik dator
Gaur karnabal dan antzera.
Era orretan dabiltzazanak
Gizon leyalak ez dira;
Olantxe niri gustau jat beti
Itz gitea arpeira.

Enbeita'k

Au da lotsari emon dauztana
Lagun artian gixonak!
Ez dira emen danak ixango
Zu legez itz dagienak.
Neuk be arpeira esango dautzut
Entzun dagien gaur danak:
Maskarariken ez daula biar
Zulango arpeia daukanak.